

Prestrukturiranje je nujno! Ampak onemogoča ga zakon!

Če s pretvorbo terjatev v kapital vstopite v podjetje, ki je davčni dolžnik, pozabite na prihodnje sanacije kakšnega drugega podjetja; pravilo velja tudi za DUTB in za banke - prve rešiteljice podjetij

S SIMONA TOPLAK
simona.toplak@finance.si

To je še ena zgodba, kako specifična slovenska zakonska rešitev naredi deset novih problemov. Razvpiti člen 10a ZGD-1, ki naj bi pri ustanavljanju podjetij udaril goljufe, udarja po prestrukturiranju podjetij. V noveli iščejo rešitve.

Vse napačne poslovne odločitve, vsi poslovni neuspehi, niso kriminal ne goljufija. Neuspeh je v poslu stalnica in tistim, ki niso uspeli, ni treba prepovedati, da živijo in poslujejo, temveč jim je treba dati priložnost, da vnovič tvegajo. Samo s tveganjem nastane posel in samo s poslom nastanejo službe.

Seveda pa je treba kaznovati in preprečevati poslovne goljufije in gospodarski kriminal. Tako, da zapreš goljufe, ne pa da ustaviš gospodarsko aktivnost. V Sloveniji večkrat naredimo to drugo.

Če so rešitve slabe, boljše, da jih ni

Spomnite se samo posledic nespametne odločitve, da je družbenik gospodarske družbe osebno odgovoren za obveznosti te družbe, s čimer smo za nekaj let zrušili temelj kapitalne družbe in hkrati povzročili osebni obup posameznikov in njihovih družin. Kriminalci so že prej svoje premoženje spravili na varno.

Podoben je tudi sistem naših zavarovanj: pomemben del osebnih stečajev namreč

izvira iz zavarovanja poslovnih projektov z osebnim premoženjem, hišami. S tem, da je tu razlika: prevzemniki tveganja so bili seznanjeni z njim in so z njim soglašali, je pa res, da je bila v času, ko so banke zahtevale osebna zavarovanja za podjetniška tveganja, njihova izbira hudičeva.

Pravočasno ukrepanje

Namesto s kreativnimi pravnimi rešitvami, ki se v vsakodnevem poslu izkažejo za ovire, je treba v boju proti podjetniškim goljufijam, oškodovanju upnikov, veriženju in tako naprej, najprej omogočiti in spodbuditi vse deležnike, da se pravočasno odzovejo, in jim, če tega ne storijo, naložiti odgovornost. Kako se denimo lahko zgodi, da dolg do Dursa iz davkov in prispevkov znesne milijon evrov? Kaj je počel Durs, da takega podjetja ni poslal v stečaj? Kaj je počel vsak od upnikov, da je še vedno delal s tem podjetjem? Kaj je počela banka? Kaj so počeli delavci in sindikat? In seveda, kaj so počeli menedžmet in lastniki? Vsak od teh ima milijon razlogov, zakaj se ni dalo prej ukrepati. Pa se da. In za prepočasno ukrepanje naj vsak nosi odgovornost.

Kaj zdaj določa ZGD-1

Namesto da bi spodbudili upnike, da pravočasno reagirajo, smo, da bi kaznovali samo lastnike in uprave, pred nekaj leti sprejeli popravke ZGD-1, kjer je dobil prostor razvpiti člen 10a. Ta govori o prepovedih ustanavljanja družb. Sprva je člen določal, da družbe ne sme ustanoviti nihče, ki je bil ustanovi-

telj ali član posloводства družbe, ki je šla v prisilno poravnavo ali stečaj. To je ustavno sodišče razveljavilo.

Velja pa, da ustanovitelj, družbenik in podjetnik ne more biti ne postati oseba, ki je na seznamu davčnih neplačnikov ali ki je neposredno ali posredno z več kot 25 odstotki udeležena v kapitalu družbe, ki je na seznamu neplačnikov.

Kar je na prvi pogled pošteno, logično in pravična kazen za vse, ki ne plačujejo davkov in prispevkov in goljufajo. Kaj pa se zgodi, ko to pogledamo drugič?

Nastane težava. Najprej, davkov ni plačala družba, torej »poslovni projekt« posameznika, ne pa, da davkov ni plačal sam posameznik. To paspet izenačujemo, hkrati pa imamo uzakonjeno in to ves čas poudarja stroka, da lastnik ni enako podjetju in da posameznik ni gospodarska družba.

V katerem grmu tiči zajec?

Ima pa uzakonjeno besedilo še eno nevarno posledico. Poglejmo ga v luči nujnosti sanacije slovenskega gospodarstva. Podjetja, ki so davčni dolžniki, so večinoma insolventna ali pa jih to v kratkem čaka. Ena izmed najbolj učinkovitih metod prestrukturiranja, da bi podjetje torej v prihodnje lahko plačevalo davke, plače in prispevke, je pretvorba terjatev v kapital. Če upnik - od posameznika do slabe banke - s pretvorbo terjatev v kapital z namenom sanacije torej pridobi 25-odstotni delež v podje-

tju, ki je na seznamu davčnih dolžnikov, pa po zdaj veljavni zakonodaji ne more več postati družbenik v nobenem drugem podjetju. Ne more rešiti več nikogar. Dober namen kaznovati goljufe skozi korporativne predpise se je sfižil v slabi praksi onemogočanja sanacije podjetij!

Novi ZGD-1

Člen 10a se po novem predlogu zakona o gospodarskih družbah širi.

Prvič, zdaj podjetja ne bo mogel ustanoviti ali postati družbenik tisti, ki mu je bila v zadnjih dveh letih s pravno močno odločbo inšpektorata za delo najmanj dvakrat izrečena globa zaradi prekrška v zvezi s plačilom za delo.

In drugič, podjetja ne sme ustanoviti niti tisti, čigar družba je prenehala, ker je sam sebi (ali pa družinskim članom) kot lastnik družbe iz družbe v breme osnovnega kapitala izplačeval posojila. Taki posli so nični, določa predlog novele. S tem se preprečuje veriženje.

Tretjič: hkrati se dodaja, da omejitev ustanavljanja, če si uvrščen na seznam davčnih dolžnikov ali si postal družbenik takega podjetja, ne velja za banke, ki so četrtinski delež dosegle z unovčenjem zavarovanj. Ne velja za nikogar, če je ta delež dosežen ob finančnem prestrukturiranju, torej pri pretvorbi terjatev v kapital. In posebej ne velja za DUTB v nobenem primeru, kakorkoli je že pridobila delež v davčnem neplačniku.

Page: 8

Reach: 51000

Country: SLOVENIA

Size: 582 cm2

2 / 2

SHUTTERSTOCK